

MOWI ASA
Sandviksbodene 77A/B
5035 BERGEN

Vår dato: 13.04.2021

Deres dato:

Vår referanse:

Deres referanse:

202031203-11

Vår saksbehandler:

Ellen Malen Myren Hoel

**MOWI ASA – org.nr 964118191. Akvakultur av stamfisk av laks.
Permanent tillatelse på lokaliteten 30897 Havsundet i Ørland
kommune.**

- **MOWI ASA, ST-B-8, ST-B-14, ST-B-15.**

Vi viser til søknad av 24.09.20 hvor det søkes om permanent tillatelse på
akvakulturanlegg på lokalitet Havsundet i Ørland kommune.

Vedtak

Trøndelag fylkeskommune gir MOWI ASA permanent tillatelse på akvakulturanlegg for
stamfisk av laks på følgende lokalitet i Ørland kommune:

Lokalitetsnummer	Lokalitetsnavn	Midtpunkt	Lokalitetsbiomasse
30897	Havsundet	63°47.960' N 9°26.429' Ø	1 560 tonn
Tillatelsen gjelder for en anleggsplassing som vist i vedlagte kart og som har følgende koordinatfestede posisjoner i grader og desimalminutter (Kartdatum Euref89/WGS84)			
	1.	63° 47.863' N 9° 26.356 Ø	
	2.	63° 47.879' N 9° 26.290 Ø	
	3.	63° 47.955' N 9° 26.302 Ø	
	4.	63° 48.044' N 9° 26.406 Ø	
	5.	63° 48.058' N 9° 26.502 Ø	
	6.	63° 48.044' N 9° 26.567 Ø	

Lokaliteten er klarert for følgende tillatelser:
MOWI ASA, ST-B-8, ST-B14, ST-B-15.

Hver av tillatelsene omfatter en maksimal tillatt biomasse på 780 tonn.

Lovhjemmel

Vedtaket er fattet av Trøndelag fylkeskommune med hjemmel i lov av 17.6.2005 nr. 79 om akvakultur og forskrift av 22.12.2004 nr. 1798 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret.

Når det gjelder øvrige lokaliteter som den enkelte tillatelse disponerer, viser vi til Akvakulturregisteret på Fiskeridirektoratets hjemmeside www.fiskeridir.no

Begrunnelse

Mowi ASA fikk 22.03.18 midlertidig tillatelse til MTB-utvidelse på lokaliteten 30897 Havsundet i Ørland kommune. Tillatelsen var gitt midlertidig frem til 01.04.2021 grunnet at Fylkesmannens utslippstillatelse var midlertidig. 780 tonn MTB og arealendringen ble da gitt permanent. Mowi søker nå om en permanent godkjenning av 1 560 tonn MTB.

Forholdet til kommunens arealplan

Fortøyningene til det etablerte anlegget er delvis plassert i Været landskapsvernområde. Dette er det gitt dispensasjon for ved søknad om etablering i 2009.

Søknaden om permanent produksjon på 1 560 tonn ble behandlet av Ørland kommune i planutvalget 26.01.2021. Planutvalget sluttet seg til saksutredningen og administrasjonens konklusjon i saksframlegget. Administrasjonen hadde følgende vurdering av arealformålet: «Omsøkte anlegg er plassert i et område som allerede er regulert til akvakultur (sone A) i Ørland kommunes gjeldende arealplan (tidligere Bjugn kommune). Arealendringen trådte i kraft 05.09.2019. Akvakulturanlegget er det eneste i området Tarva/Været, som tilsier at det er store alternative fiskelokasjoner. Påvirkningen på yrkes- og fritidsfiske anses derfor som svært liten. Administrasjonen vurderer derfor at konsekvensene for andre interesser i området ikke er betydelige nok til at søknaden må avslås. Administrasjonen mener at Ørland kommune bør stille seg positiv til søknaden ut fra vurdering av arealformål og brukerinteresser. Vurdering av miljøbelastning og påvirkning på Været landskapsvernområde overlates til andre forvaltningsorganer.»

Det kom inn ett høringsinnspill, fra Fosen naturvernforening, i forbindelse med offentlig ettersyn i kommunen. Fosen naturvernforening har bl.a. følgende kommentarer:

- Tidligere undersøkelser viste delvis sterk påvirkning på bunnfaunaen. Selv om det er gjort driftstekniske endringer er det fremdeles tegn på kraftig organisk belastning og forurensningsindikerende bakterier
- Det er gjort strandsøk i området som viser noe påvirkning
- Prøvetakingsstasjonene er få og feilplasserte
- Hensynet til Været landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Oppdrettsaktiviteten vil kunne føre til at sjøfugl og annet biologisk mangfold trekkes vekk grunnet støy, lys og ferdsel
- Hovedstrømretningen går i nordøstlig retning, rett inn i fredningsområdet
- Oppdrettsanlegget har ankerfester inne i verneområdet, noe som ikke kan godtas
- Etableringen av et oppdrettsanlegg vil komme i konflikt med verneverdiene i hele området
- Det er ikke forenelig med føre-var-prinsippet å utsette sjørørreten for enda større lusepress
- Det er mange arter med stor forvaltningsinteresse rundt dette området
- Naturvernforeningen frykter at de verdifulle verneområdene blir unødig belastet

- Anlegget ligger helt inne mot land, og tilgrensende strender vil lett bli tilgriset
- Miljøfremmede stoff vil spre seg til nærliggende sjøområder og til villfisk.

Vår vurdering:

Det er gitt dispensasjon til at anlegget har fortøyninger i Været landskapsvernområde.

Undersøkelsene som er tatt på lokaliteten er i tråd med gjeldende regelverk og hva som er påkrevet av dokumentasjon ved en lokalitetssøknad. Det er også foretatt strandsoneundersøkelser siden 2010. Det er ingen indikasjoner på unormale forhold, og ingen vesentlige endringer. Vi viser ellers til Statsforvalterens utslippstillatelse av 26.03.21. Det er intet ved søknaden og vedlagte dokumentasjon som indikerer at akvakultur på 1 560 tonn på lokaliteten Havsundet ikke vil være forsvarlig ut ifra miljømessige forhold. En biomasse på 1 560 tonn er moderat størrelse for et akvakulturanlegg. Det vil bli regelmessige oppfølging av bunnforholdene gjennom krav om MOM-B undersøkelser og MOM-C undersøkelser.

Stamfisk er en av hjørnesteinene i norsk akvakulturnæring. Stamfisk er avhengig av god avstand til andre matfisklokaliteter, og gode lokaliteter som sikrer fisken gode miljøforhold. Mowi ASA har over lengre tid jobbet med å finne bedre lokaliteter for stamfisken. Dette har vist seg vanskelig, både med tanke på avstand til andre lokaliteter, farleder og andre interesser i området. Drift av stamfisk avviker noe fra oppdrett av matfisk, siden fisken står lengre tid i sjøen, og de dermed er avhengig av flere lokaliteter for å få generasjonsadskilt drift.

Trøndelag fylkeskommune har foretatt en avveining av samfunnsinteressene i denne saken, og kommet frem til at hensynet til søker og det behovet som er signalisert for permanent godkjenning av lokaliteten, veier tyngre enn de mulige ulemper som Fosen Naturvernforening uttrykker bekymring for.

Det kan også nevnes at opprinnelig etablering, den tidligere midlertidige utvidelsen av lokaliteten og forlengelsen av den midlertidige tillatelsen er påklaget av Fosen Naturvernforening med hovedsakelig samme argumentasjon. Alle de tre klagenes er sluttbehandlet av Fiskeridirektoratet. Klager fikk ikke medhold.

Kommunen er positive til etableringen. Anlegget er i tråd med satsningene beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel og arealdisponeringen i kommuneplanens arealdel.

Mattilsynet Region Midt

Mattilsynet Region Midt har tidligere gitt tillatelse til etablering av akvakulturanlegg på 1560 tonn MTB på lokaliteten etter sitt regelverk. De har 13.11.17 gitt tillatelse til arealendring. I tråd med gjeldende praksis er ikke søknaden om permanent tillatelse oversendt Mattilsynet. Det er en forutsetning at de fastsatte vilkårene blir fulgt.

Kystverket Midt-Norge

Kystverket Midt-Norge har tidligere gitt tillatelse til etablering av akvakulturanlegg etter sitt regelverk. Tillatelsen er gitt 10.11.17. Det er en forutsetning at de fastsatte vilkår blir fulgt.

Statsforvalteren i Trøndelag

Statsforvalteren i Trøndelag har behandlet søknaden etter forurensningsloven og gitt utslippstillatelse på den omsøkte lokaliteten. Utslippstillatelse datert 26.03.21 er vedlagt. Det er en forutsetning at de fastsatte vilkår blir fulgt. Statsforvalteren har også vurdert

søknaden ut fra akvakulturloven § 16. De har ingen vesentlige merknader. Uttalelsen datert 26.03.21 følger vedlagt.

Fiskeridirektoratet region Midt

Fiskeridirektoratet region Midt har tidligere (10.11.17) vurdert søknaden i forhold til fiskeriinteressene, miljøtilstand og marint biologisk mangfold i området. De hadde ikke innvendinger.

Trøndelag fylkeskommune sin vurdering

Trøndelag fylkeskommune har vurdert søknaden etter lov av 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur, og i henhold til generelle vilkår for klarering av akvakulturlokalitet som beskrevet i § 30 i laksetildelingsforskriften:

«Lokalitet for akvakultur kan klareres dersom

a) det er miljømessig forsvarlig;

b) det er foretatt en avveining av arealinteresser, med særlig vekt på

- 1. søkers behov for areal til planlagt akvakultur,*
- 2. alternativ bruk av området til annen akvakultur,*
- 3. annen bruk av området, og*
- 4. verneinteresser som ikke omfattes av bokstav d, herunder vedtak om vern etter lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet;*

c) det er gitt tillatelser som kreves etter

- 1. lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv.,*
- 2. lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall,*
- 3. lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann, og*
- 4. lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann, og*
- 5. lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd; og*

d) det ikke er i strid med

- 1. vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven,*
- 2. vedtatte vernetiltak etter kapittel V i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, eller*
- 3. vedtatte vernetiltak etter lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.”*

Vurdering etter bokstav a) miljømessig forsvarlig

Søknaden er vurdert med hensyn til biologisk mangfold, forurensning av det ytre miljø og økologiske effekter.

Naturmangfoldloven

Forvaltningsmyndighetene har et selvstendig ansvar for å legge prinsippene i §§ 8-12 i lov av 19.6.2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Det foreligger miljøundersøkelser og strømmålinger for lokaliteten. Kravet til kunnskapsgrunnlag skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Søknaden gjelder en allerede etablert lokalitet, som har vært fulgt opp gjennom undersøkelser over flere år. Vurderingene i forbindelse med søknaden er gjort ut fra tilgjengelig kunnskap, innsendte lokalitetsundersøkelser og registreringer i området. Vi finner at saken er tilstrekkelig opplyst, jf. § 8 *Kunnskapsgrunnlaget*.

Føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse, jf. § 9 *Føre-var-prinsippet*.

Vi kan ikke se at det er grunnlag for å avslå søknaden ut fra hensynet til det biologiske mangfoldet, økologiske effekter eller naturmiljøet for øvrig, jf. § 10 *Økosystemtilnærming og samlet belastning*.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter, jf. § 11 *Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver*.

Det er egne forskrifter som angir krav til teknisk standard og regulerer drift av akvakulturanlegg. Det er et ufravikelig krav at driften skal være teknisk, biologisk og miljømessig forsvarlig, jf. § 12 *Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*.

Oppdrett av laks kan ha betydelige effekter på vill laksefisk gjennom rømming, spredning av lakselus etc. Det er av stor betydning at driften av anlegget er slik at en unngår vesentlig påvirkning på de ville bestandene av laksefisk.

Vannforskriften

Vannforskriften gir rammer for vannforvaltningen. I henhold til vannforskriften skal tilstanden i alle vannforekomster beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Vannforskriften § 12 omhandler ny aktivitet eller nye inngrep. Lokaliteten Havsundet ligger i vannforekomsten Tarvafjorden, som i henhold til vann-nett har god økologisk tilstand. Det forventes ikke at tiltaket medfører at miljøtilstanden i vannforekomsten blir dårligere enn god.

Vurderinger etter b) avveining av arealinteresser

Søknaden er vurdert i forhold til annen og alternativ bruk av området. Enhver lokalisering av akvakulturanlegg i sjø vil medføre restriksjoner i forhold til fiske og ferdsel i nærheten av anlegget. Dette gjelder generelt og ikke spesielt for denne lokaliteten.

Kommunen sin uttalelse skal tillegges stor vekt ved vurdering av søknaden. Den avsluttende søknadsbehandlingen skal likevel ivareta en helhetlig avveining mellom næringsinteressene og andre samfunnsinteresser.

Lokaliseringen kommer ikke i konflikt med forslag til vernetiltak eller verneinteresser som ikke omfattes av bokstav d.

Vurdering etter bokstav c) tillatelser etter annet lovverk:

Alle nødvendige tillatelser i henhold til forskriften punkt c foreligger.

Vurderinger etter bokstav d) forholdet til vedtatte planer og vernetiltak:

Lokaliteten kommer ikke i strid med vedtatte planer etter plan- og bygningsloven eller andre verneplaner/vernetiltak i medhold av naturmangfoldloven.

Det foreligger ingen informasjon om at tiltaket er i strid med vedtatte vernetiltak etter kulturminneloven jf. uttalelse fra NTNU Vitenskapsmuseet datert 20.09.17. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det finnes kulturminner i området, og det henvises derfor til kulturminnelovens meldeplikt.

Konklusjon

Søknaden gjelder permanent tillatelse på en allerede godkjent lokalitet. Det har ikke framkommet opplysninger om rødlistearter eller momenter i behandlingen av saken som tilsier at den omsøkte anleggsplasseringen vil ha negative effekter på miljøet. Lokaliteten kommer heller ikke i noen særlig grad i konflikt med andre interesser. Trøndelag fylkeskommune gir MOWI ASA permanent tillatelse på lokaliteten 30897 Havsundet i Ørland kommune.

Særlige vilkår ST-B-8:

- Tillatelsen er midlertidig frem til **29.10.24**.
- Tillatelsen skal brukes til produksjon av stamfisk av laks av Mowi-stammen for produksjon av ordinær salgsrogn. Med ordinær salgsrogn menes rogn som skal brukes til produksjon av matfisk.
- Det forutsettes at avlsarbeidet utføres i samsvar med den beskrivelsen som fremgår av søknaden og som ligger til grunn for tillatelsen, jf. Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden. Genetisk fremgang og innavlsøkning skal dokumenteres og kunne fremlegges på forespørsel fra forvaltningen.
- Utnyttelsen av stamfisktillatelsen med MTB lik 780 tonn må årlig landsette nok kjønnsmoden stamfisk for en produksjon av minst 35 millioner befrukta og innlagte rognkorn.
- All smolt som settes ut i tillatelsen skal være stamfiskrekrutter med direkte opphav fra eliterogn.
- Innehaver av stamfisktillatelse som tre år på rad produserer mindre enn 35 millioner befrukta og innlagte rognkorn risikerer inndragning av tillatelsen eller er reduksjon tillatelsens MTB jf. Akvakulturloven § 9.

Særvilkår ST-B-14 og ST-B-15.:

- ST-B-14 er midlertidig i 15 år, fram til **19.02.2025**.
 - ST-B-15 er midlertidig i 15 år, frem til **03.03.2026**.
- Tillatelsen skal brukes til produksjon av stamfisk av laks av Mowi-stammen gjennom produksjon av ordinær salgsrogn. Med ordinær salgsrogn menes rogn som skal brukes til produksjon av matfisk.
 - Det forutsettes at avlsarbeidet utføres i samsvar med den beskrivelsen som fremgår av søknaden og som ligger til grunn for tillatelsen, jf. Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden. Genetisk fremgang og innavlsøkning skal dokumenteres og kunne fremlegges på forespørsel fra forvaltningen.
 - Utnyttelsen av stamfisktillatelsen med MTB lik 780 tonn må årlig landsette nok kjønnsmoden stamfisk for en produksjon av minst 35 millioner befrukta og innlagte rognkorn.
 - All smolt som settes ut i tillatelsen skal være stamfiskrekrutter med direkte opphav fra eliterogn.
 - Innehaver av stamfisktillatelse som tre år på rad produserer mindre enn 35 millioner befrukta og innlagte rognkorn risikerer inndragning av tillatelsen eller er reduksjon tillatelsens MTB jf. Akvakulturloven § 9.

Generelle vilkår til drift av anlegget

- Anlegget skal etableres i samsvar med vedlagte tegning som viser anleggets godkjente plassering og i henhold til koordinater for anleggets ytterpunkter.

- Tillatelsen gis uten ansvar med hensyn til nabo-, eiendoms- eller andre privatrettslige forhold.
- Hver av tillatelsenes samlede biomasse skal ikke, på noe tidspunkt, overskride 780 tonn.
- Tillatelsen gis under forutsetning av at etablering, drift og eventuell avvikling blir gjennomført i samsvar med til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og vilkår.
- Tillatelsen med vedlegg skal oppbevares tilgjengelig for alle ansatte på anlegget, og også slik at den kan forevises til alle som er bemyndiget kontrollrett.

Som tillatelsesinnehaver har de plikt til å sette Dem inn i regelverket som gjelder for tillatelser etter akvakulturloven. Akvakulturloven med tilhørende forskrifter er tilgjengelig på www.fiskeridir.no og www.lovdata.no.

Klagerett

Vedtaket kan påklages. Eventuell klage skal sendes til Trøndelag fylkeskommune. I medhold av forvaltningsloven § 27b er det satt som vilkår for å gå til søksmål at en har nyttet retten til å klage fullt ut.

Med hilsen

Sigurd Bjørge
Fagkoordinator

Ellen M. Hoel
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
FISKERIDIREKTORATET
FISKERIDIREKTORATET REGION MIDT
MATILSYNET LOKASJON STEINKJER HAMNEGATA 22
FOSEN NATURVERNFORENING
ØRLAND KOMMUNE